

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-12-36551 ש' נ' נ'

לפני כבוד השופט נפתלי שילה

המבקשת ח' ש'
ע"י ב"כ עו"ד יהונתן קניר

נגד

המשיב ג' נ'
ע"י ב"כ עו"ד טליה קופלמן - פרדו

פסק דין

בקשת רשות ערעור על החלטת בהמ"ש לענייני משפחה בת"א (כב' השופטת סיגלית אופק בתלה"מ 17-07-43218) מיום 27.11.17 שבמסגרתה נדחתה בקשת המבקשת לפסוק לה מזונות זמניים.

א. רקע עובדתי

1. בשנת --- הצדדים נישאו בנישואין אזרחיים בארה"ב ובשנת --- נערך טקס נישואין נוסף, שהצדדים חלוקים ביחס למהותו ואופיו.

2. לצדדים נולדו שלושה ילדים והם התגוררו בארה"ב.

3. בשנת --- הצדדים חתמו על הסכם גירושין שקיבל תוקף של פסק דין בארה"ב והתגרשו.

4. המשיב (להלן: "האיש") נישא בשנית בשנת --- והתגרש בשנת ---.

5. המבקשת (להלן: "האישה") נישאה אף היא בשנית והיא אינה יודעת אם התגרשה מבעלה השני או שהיא עדיין נשואה לו.

6. בשנת --- עלתה האישה עם הילדים לישראל. האיש, שהמשיך לעבוד בארה"ב ושהה שם חלק ניכר מהזמן, התגורר בדירה בישראל יחד עם האישה והילדים, בתקופות שבהן שהה בארץ.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-12-36551 ש' נ' נ'

7. בחודש דצמבר --- חיברו הצדדים שתי דירות: דירה שהיתה רשומה ע"ש האיש ודירה שהיתה רשומה ע"ש הורי האישה. בדירה "מחוברת" זו, הם התגוררו יחדיו, במועדים שבהם שהה האיש בישראל.

8. בחודש מרץ 2017 הגישה האישה בקשה ליישוב סכסוך ולאחר שהליך גישור שבו החלו הצדדים לא צלח, הגישה האישה בחודש יולי 2017 תביעות כנגד האיש, שאחת מהן היא תביעה ל"מזונות כולל מזונות מכוח הסכמה, צדק, שוויון, ומזונות משקמים" וכן בקשה למזונות זמניים.

9. התקיים דיון בבקשה למזונות זמניים בבהמ"ש קמא, שבמסגרתו נחקרו הצדדים ולאחר מכן הוגשו סיכומים בכתב.

ב. החלטתו של בהמ"ש קמא

1. בהמ"ש קמא, בהחלטה מפורטת ומנומקת, דחה את הבקשה למזונות זמניים, שהתברר כי היא בקשה למזונות זמניים משקמים של ידועה בציבור, לאחר פירוד.

2. עיקרי נימוקי בהמ"ש קמא היו אלו:

א. **הבקשה הוגשה בחוסר תום לב:** האישה לא גילתה בבקשתה כי היא התגרשה מהאיש בשנת --- והיא התייחסה לאיש כבעלה, למרות שהצדדים גרושים. האישה לא גילתה כי לאחר גירושה מהאיש, היא נישאה לאדם אחר והיא טענה שאינה יודעת אם היא התגרשה ממנו או שהיא עדיין נשואה לו. בנוסף, האישה לא גילתה כי חתמה על הסכם גירושין מהאיש שבמסגרתו וויתרה על תשלומי מזונות. היא טענה שהסכם הגירושין והגירושין היו פיקטיביים והם נערכו רק על מנת שהצדדים יוכלו להינשא לאחר מכן לבני זוג אמריקאים לצורך קבלת "גרין קארד".

ב. **חוסר בהירות ביחס לעצם הזכאות למזונות:** כאשר קיימת מחלוקת על עצם החבות במזונות, אין למהר ולהעניק סעד זמני. בהמ"ש ציין כי: "לא שוכנעתי כי עסקינן במבקשת הסובלת מחרפת רעב – המבקשת קיבלה ומקבלת כספים מהוריה על בסיס חודשי וגם קיבלה מהם סכומים המסתכמים בסך של כמיליון ₪ ששימשו לסילוק משכנתא ולשיפוץ הדירה...למבקשת רכוש בבעלותה, דירה ברח' --- בת"א שלטענתה נרכשה ע"י אמה החורגת אך נרשמה על שמה ובפועל מתגוררת בה דודתה ללא תשלום...רכב --- שנת 2015... מאזן הנוחות אינו נוטה לטובת המבקשת".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-12-36551 ש' נ' נ'

ג. **קיומו של הסכם גירושין**: בהסכם הגירושין שעליו חתמו הצדדים, קיימת תניית וויתור על זכות למזונות מבן הזוג וההסכם קיבל תוקף של פסק דין.

3. מסקנת בהמ"ש קמא היתה כי: **"לא שוכנעתי בשלב זה שמתקיימת תלות של המבקשת במשיב המחייבת הענקת סעד זמני מכוח עקרונות היושר והצדק בטרם התקיים הליך הוכחות ושמיעת ראיות"**.

ג. **תמצית טענות המבקשת בבקשת רשות הערעור**

1. האישה אינה עובדת ולא עבדה במהלך 26 השנים האחרונות. האיש פרנס אותה כל השנים והיא הקדישה את זמנה לטיפול וגידול הילדים בישראל. האיש העביר לה עשרות אלפי ₪ בממוצע לחודש, העמיד לרשותה כרטיסי אשראי ושילם את מלוא הוצאות הבית.

2. הצדדים חיו כידועים בציבור. הם נסעו כל קיץ יחדיו עם הילדים לחופשות והסכם הגירושין נעשה רק לצורך קבלת "גרין קארד". למרות הגירושין, הם המשיכו לחיות יחדיו כבני זוג עד היום. פרט לסך של 5,000 ₪ לחודש שהיא מקבלת מהוריה, אין לה כל הכנסה נוספת.

3. בשלב פסיקת מזונות זמניים, "אין מקום לטענת פטור ואין נכנסים לעובי הקורה". החלטת בהמ"ש קמא מביאה את המבקשת למצוקה כלכלית של ממש. היא בת 49 ואינה יכולה לשקם את עצמה מבחינה כלכלית, בכוחותיה. על מנת לשמור על המצב הקיים, היה על בהמ"ש לפסוק מזונות זמניים.

4. המבקשת לא ציינה כי היא נשואה לאיש אחר, מאחר ולא זכרה עובדה זו, היות שכל מטרת הגירושין והנישואין לאיש אחר היתה לצורך השגת ויזה. את האיש שעמו היא התחתנה, היא לא ראתה למעלה מעשור.

5. אבד הכלח על האבחנות "המלאכותיות" שבין מזונות אישה נשואה כדמו"י, לנשואה אזרחית או לידועה בציבור. משהוכחה התלות שלה באיש, קמה חובה לפסוק מזונות זמניים.

6. החלטת בהמ"ש קמא מחייבת אותה לבקש "נדבות" מהוריה המבוגרים ואין הצדקה לדחות את בקשתה, רק מאחר שהוריה תומכים בה בסך של 5,000 ₪ לחודש, סכום שכלל לא מתקרב להוצאותיה בפועל.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-12-36551 ש' נ' נ'

7. הדירה הרשומה על שמה נרשמה כך "מטעמי מיסוי בלבד" אבל היא לא שייכת לה.
8. גם בהסכם הגירושין, אין ויתור על מזונות עתידיים. המבקשת אינה יכולה להמתין עד לשלב ההוכחות והיא זכאית למזונות זמניים.

ד. דיון והכרעה

1. לאחר עיון בבקשה ובנספחיה, אני סבור שיש לדחותה אף ללא קבלת תגובת המשיב, בהתאם לתקנה 406(א) לתקנות סדר הדין האזרחי תשמ"ד – 1985 (להלן: "התקנות") מהנימוקים שיפורטו להלן.

2. הבקשה למזונות זמניים הוגשה, כמפורט בכותרת הבקשה, בהתאם לתקנה 265 לתקנות.

3. בבקשה, נקרא האיש "הבעל" והבסיס המשפטי לבקשה מפורט בסעיף 38.5 לבקשה שבה טוענת האישה כי:

"חייבו זה של הבעל במזונות מושתת ויונק את כוחו מחיובו של הבעל מכוח הדין, קרי מכוח ההסכמה שבין בני הזוג, התחייבויותיו של הבעל לדאוג למזונות האישה ולפרנסה ... וכן מכוח עקרון תום הלב, צדק ושוויון, המהווים כולם מקור משפטי נורמטיבי מחייב לחיובו של הבעל בתשלום מזונות ו/או תשלומים חודשיים לאישה".

4. מאחר שאין מחלוקת כי הצדדים גרושים, ונטען כי חיוב האיש במזונות מושתת על הסכם או על עקרונות "תום לב, צדק ושוויון", הרי שהמסגרת המשפטית להגשת הבקשה אינה בהתאם לתקנה 265 לתקנות. זאת, מאחר ופרק כ"א לתקנות עוסק במזונות המוגדרים בתקנה 259 לתקנות כתביעה לפי החוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות) תשי"ט – 1959. המזונות להם עותרת המבקשת, לא מבוססים על דיני המזונות בהתאם לחוק הנ"ל אלא מכוח חיובים חוזיים או על עקרונות תום הלב כמפורט לעיל.

5. כפי שנקבע עוד בה"מ 2296/84 כתב נ' מזרחי (31.12.84) מפי כב' השופט מצא:

"תובענת המשיבה איננה יכולה להתברר במתכונת שבה הוגשה. מתכונת זו יוחדה, בתקנות סדר הדין האזרחי, לתביעה למזונות המבוססת על זכות שבדין, ותובענת המשיבה חורגת ממסגרת זו".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-12-36551 ש' נ' נ'

6. ברם, מעבר לכך שהבקשה לא הוגשה במסגרת הדיונית הראויה, גם לגופו של עניין, הלכה פסוקה מקדמת דנא קובעת, כי כאשר קיים ספק בעצם החיוב במזונות, ככלל, אין לפסוק מזונות זמניים.

7. בע"א 548/72 לופו נ' לופו, פ"ד כז (1) 748 בעמ' 752 נקבע כי:

"הכלל הוא, כי לצורך קביעת מזונות זמניים אין השופט חייב להיכנס בעובי הקורה ולברר את כל השאלות המהותיות השנויות במחלוקת בין בעלי הדין... במה דברים אמורים? כאשר עצם החיוב במזונות אינו שנוי במחלוקת ומה ששנוי במחלוקת הוא גובהם בלבד... במקרה שלפנינו, החיוב במזונות שנוי במחלוקת ובקשר אליו מתעוררות שאלות נכבדות הטעונות בירור והוכחה. מוטב אפוא, במקום לדון בהן בקשר לבקשה למזונות זמניים, להשאיר את פתרון הבעיות כולן בתביעה העיקרית, אותה יש לברר ללא דיחוי".

8. פרופ' שחר ליפשיץ בספרו "הידועים בציבור בראי התאוריה האזרחית של דיני המשפחה" (הוצאת "נבו", 2005), מציין ביחס לפסיקת מזונות בין ידועים בציבור (בעמ' 171-170) כי:

"... במקרים הבודדים שבהם נפסקו בפועל מזונות לידועים בציבור, הוגבל בדרך כלל משך המזונות על ידי בתי המשפט לתקופה קצרה יחסית".

9. במקרה דנן, כעולה מכתב ההגנה שהגיש האיש, הצדדים חלוקים בנושאים מהותיים רבים שיש לבררם לעומק. האיש טוען שהצדדים כלל אינם ידועים בציבור ואף אם הם יוכרו כך, לטענתו לא נערך כל הסכם לפיו הוא חייב לזון את המבקשת לאחר הפירוד, במיוחד שעה שקיים הסכם גירושין שבמסגרתו ויתרה האישה על מזונותיה. האיש אף טוען, כי לאישה רכוש רב, היא בעלת תארים אקדמאיים ויכולה לפרנס את עצמה ואין היא זקוקה לכספים ממנו לצורך שיקומה.

10. ודוק: אף אם האישה תוכיח כי הצדדים היו ידועים בציבור וכי הוויתור על המזונות בהסכם הגירושין כלל לא חל, שעה שהם חזרו לחיות יחדיו כבני זוג, עדיין מוטל עליה נטל הוכחה בדבר עצם החיוב במזונות השיקום, לאחר הפירוד. כפי שציין כב' השופט שוחט ברמ"ש 47997-03-15 א.א. נ' א.ג. (20.5.15):

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-12-36551 ש' נ' נ'

1 "אין מחלוקת כי הפסיקה הכירה בכך שבני זוג שנשאו אזרחית, כמו גם, בין זוגות
2 ידועים בציבור, יכולה לקום חובה בתשלום מזונות על בסיס הסכם מפורש או מכללא
3 ועקרון תום הלב, גם לתקופה שלאחר הפירוד...פסיקת "מזונות שיקומיים" מכוח
4 עקרון תום הלב אינה ענין שבשגרה ולא יכולה להיות כזאת... – קל וחומר כשעסקינן
5 בסעד זמני".

6
7 ראו גם: רמ"ש 14-07-34625 ר.ר. נ' א.י. (6.10.14 מפי כב' השופט שוחט).

8
9 11. אכן, במקרים חריגים בהם ברור כי ללא "עזרה ראשונה" של האיש לא תוכל האישה
10 להתקיים, ניתן לפסוק מזונות זמניים, אף שעצם החיוב שנוי במחלוקת. לדוגמא: בר"ע
11 (חיפה) 3198/08 פלונית נ' פלוני (15.5.08 מפי כב' השופטת קינן) אושרה פסיקת בהמ"ש
12 לענייני משפחה, שחייב ידוע בציבור לשלם מזונות זמניים לידועתו בציבור שחלתה במחלה
13 קשה ונזקקה להליכון וכיסא גלגלים (פסק דין זה אושר בבהמ"ש העליון בבע"מ 5803/08
14 פלוני נ' פלונית מיום 15.2.09). ברם, מדובר במקרה מיוחד בו האישה היתה במצב בריאותי
15 קשה.

16
17 12. במקרה דנן, בהמ"ש קמא התרשם בצדק, כי אין צורך להעניק לאישה "עזרה ראשונה"
18 כספית. האישה בעלת דירה, יש לה רכב מודל 2015 והיא מקבלת במשך שנים רבות תמיכה
19 מהוריה ביד רחבה. במסגרת ההליך העיקרי, יהיה צורך לברר בין היתר, מה היקף הרכוש
20 של האישה, היות ונתון זה משליך על היקף ושיעור מזונות השיקום, ככל שבהמ"ש יקבע כי
21 קיימת לאישה זכות כזו.

22
23 13. בנוסף, יש לזקוף לחובתה של האישה את העובדה שהסתירה את גירושי הצדדים ואת
24 העובדה שהיא נישאה לאחר. במיוחד מי שעותר לסעד זמני, צריך לפרט את מלוא העובדות,
25 גם אלו שאולי פחות נוחות לו.

26
27 14. סיכמו של דבר: במקרה דנן, שעה שעצם החיוב במזונות שיקום שנוי במחלוקת ויש צורך
28 לקיים בירור עובדתי מקיף ומעמיק בנושא זה, בדן קבע בהמ"ש קמא כי אין לפסוק
29 מזונות זמניים בשלב זה ויש להמתין לקיום ההוכחות בתביעה העיקרית.

30
31 15. משלא נצרכה תשובה, אין צו הוצאות.

32
33 16. הפיקדון על פירותיו יושב למבקשת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-12-36551 ש' נ' נ'

17. פסק הדין מותר לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.

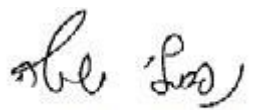
2

3

4

ניתן היום, ו' טבת תשע"ח, 24 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.

5

נפתלי שילה, שופט

6

7

8

9